

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๔๕/๒๕๕๖

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๑๔/๒๕๕๖

วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๖

เรื่อง นายสุรชัย ฝั้นแก้ว (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๐ (๓) หรือไม่

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบสรุปได้ว่า นายสุรชัย ฝั้นแก้ว (ผู้ร้อง) ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองกลาง) ว่า ผู้ร้องเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง ได้ค้างชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาเป็นระยะเวลา ๓ ภาคการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาที่ค้างชำระดังกล่าว ซึ่งการคิดค่าธรรมเนียมการศึกษาเป็นไปตามประกาศจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่อง อัตราการจัดเก็บเงินและอัตราการเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายสำหรับหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สาธารณสุขและการจัดการบริการสุขภาพ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์และการเงินระหว่างประเทศ หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจและการจัดการ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์แรงงานและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การเมือง (หลักสูตรพิเศษ) พ.ศ. ๒๕๕๑ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยข้อ ๔.๓ ของประกาศดังกล่าว กำหนดให้นิสิตชาวไทยที่เข้าศึกษาในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขา

เศรษฐศาสตร์การเมือง ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาภาคการศึกษาละ ๓๑,๕๐๐ บาท และนิสิตชาวต่างประเทศ ภาคการศึกษาละ ๕,๐๐๐ บาท ซึ่งมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมาก อันถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมและสร้างภาระเกินสมควรแก่นิสิตชาวไทย และตามข้อ ๔.๖ ยังกำหนดให้มีการคิดค่าปรับในการชำระค่าธรรมเนียมล่าช้าสัปดาห์ละ ๒๐๐ บาท ทำให้ผู้ร้องได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมที่ไม่เป็นธรรมดังกล่าว ขอให้ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาพิพากษาให้จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาของนิสิตชาวไทยเท่ากับนิสิตชาวต่างประเทศตั้งแต่ผู้ร้องเข้ารับการศึกษา และขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้การคิดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของนักศึกษาทุกระดับชั้นต้องผ่านการลงประชามติของนักศึกษาด้วย และขอให้ศาลกำหนดวิธีการชั่วคราวให้ผู้ร้องไม่ต้องชำระค่าปรับจนกว่าจะมีคำพิพากษาถึงที่สุด

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้ว เห็นว่า คำขอของผู้ฟ้องคดีเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับให้ได้ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) ผู้ฟ้องคดีไม่มีสิทธิฟ้องคดีในข้อหานี้ จึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง ผู้ร้องยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาต่อศาลปกครองสูงสุด โดยขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือคำสั่งตามคำขอเดิมที่ยื่นต่อศาลปกครองชั้นต้น และขอให้ศาลปกครองสูงสุดส่งคดีนี้ไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๐ (๓) ที่ระบุให้จัดให้มีกฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติหรือไม่ ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์เนื่องจากพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๘ และเห็นว่าคดีของผู้ร้องเป็นกรณีเกี่ยวกับกฎหมายลำดับรองมิใช่กฎหมายในลำดับพระราชบัญญัติ ศาลปกครองจึงมีอำนาจวินิจฉัยความชอบด้วยกฎหมายของประกาศดังกล่าวได้ ประกอบกับคำฟ้องดังกล่าวศาลปกครองไม่อาจรับไว้พิจารณาได้ จึงไม่มีกรณีที่ศาลปกครองจะต้องส่งความเห็นในส่วนนี้ไปให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยแต่อย่างใด

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๐ (๓)

เนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวทำให้การศึกษาของชาติ หรือของคนในชาติไม่สามารถพัฒนาได้ ถ้าไม่มีเงินพอที่จะสามารถจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการศึกษาได้

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง บัญญัติว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “คำร้องตามข้อ ๑๗ ต้องทำเป็นหนังสือใช้ถ้อยคำสุภาพ และอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้ ... (๒) ระบุมาตราของรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเหตุในคำร้อง ...” ข้อ ๒๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้” และวรรคสอง กำหนดว่า “การใช้สิทธิตามวรรคหนึ่งต้องเป็นกรณีที่ไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๑๑ มาตรา ๒๔๕ (๑) และมาตรา ๒๕๗ วรรคหนึ่ง (๒) ของรัฐธรรมนูญ”

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ที่จะใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ได้ นั้น ต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนดไว้ดังนี้

(๑) ต้องเป็นบุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้อันสืบเนื่องมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

(๒) บุคคลนั้นต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และ

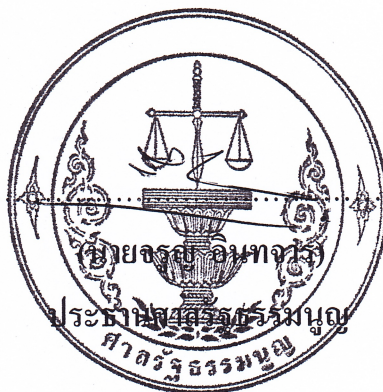
(๓) ต้องเป็นกรณีที่บุคคลนั้นไม่อาจใช้สิทธิโดยวิธีการอื่นได้แล้ว

- ๔ -

พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๐ (๓) เนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวทำให้การศึกษาของชาติ หรือของคนในชาติไม่สามารถพัฒนาได้ ถ้าไม่มีเงินพอที่จะสามารถจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการศึกษาได้ นั้น เป็นการโต้แย้งโดยผู้ร้องมิได้ระบุ มาตราของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเหตุในคำร้อง ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและ การทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง (๒) และไม่อาจตีความจากเนื้อหาคำร้องได้ว่า ผู้ร้องขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติมาตราใดของพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๐ (๓) อีกทั้งแม้จะปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ร้องได้ใช้สิทธิทางศาล โดยการฟ้องต่อศาลปกครองแล้ว แต่ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ร้องได้ใช้สิทธิยื่นเรื่องร้องเรียนต่อ ผู้ตรวจการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๕ (๑) และใช้สิทธิยื่นเรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๓ วรรคหนึ่ง (๒) อันเป็นการใช้สิทธิโดยวิธีการอื่น ก่อนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ประกอบข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาและการทำคำวินิจฉัย พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง (๒) และข้อ ๒๑ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัยได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(คำสั่งที่ ๔๕/๒๕๕๖)

Wan Chan

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Wan Chan

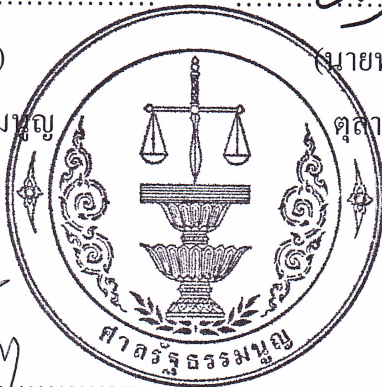
(นายเฉลิมพล เอกอุรุ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Chan Chan

(นายชัช ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Chan Chan

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Chan Chan

(นายอนุรักษ์ มาประณีต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Chan Chan

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Chan Chan

(นายสุพจน์ ไข่มุกด์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

Chan Chan

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ